

VERVOLGONDERZOEK
SPORTVELDJE | HILLEGOM

ADVISEUR Ir. SICCO JANSEN 01-10-2019 | VERSIE 1.0

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

VERVOLGONDERZOEK I HILLEGOM

Adviseur:

Ir. Sicco Jansen

06 - 26 955 898

info@groenadviseurs.nl

Opdrachtgever:

HLTsamen

Jansen&Jansen Groenadviesbureau

Veldwijk 7a, Holten

www.groenadviseurs.nl

Versie:

1.0

Datum:

01 oktboer 2019

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	04
2	SITUATIESCHETS & PLANNEN	05
3	WERKWIJZE & INSPANNING	09
4	RESULTATEN	11
5	TOETSING	15

BIJLAGE 1 - *Overzichtskaart/projectgebied*

BIJLAGE 2 - *Resultaten: Gebruik van het plangebied door buizerds*

BIJLAGE 3 - *Resultaten: Gebruik van het plangebied door vleermuizen*

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In verband met de beoogde planontwikkeling op het Sportveldje in Hillegom heeft Jansen & Jansen Groenadviesbureau een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (2019). Uit de quickscan komt naar voren dat het noodzakelijk is om de functie van het plangebied voor vleermuizen, rugstreeppadden boombewonende roofvogelsoorten, grote bonte spechten en voor ijsvogels nader te onderzoeken. De onderzoeksresultaten van het vervolgonderzoek naar de genoemde soorten staan in deze rapportage vervat.

1.2 DOEL

Het vervolgonderzoek heeft als doel om de volgende vragen te beantwoorden:

- Welke beschermde functies van vleermuizen, rugstreeppadden, boombewonende roofvogelsoorten, grote bonte spechten en ijsvogels zijn aanwezig in het plangebied?
- Leidt de voorgenomen ingreep tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, met betrekking tot de genoemde soorten?
- Welke eventuele vervolg stappen zijn noodzakelijk om de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren binnen de kaders van de Wet natuurbescherming?

Figuur 2.1: Kaart van het plangebied in de huidige situatie met een onderverdeling van het terrein in deelgebieden (Bron basiskaart: Googlemaps.nl)

2 SITUATIESCHETS EN PLANNEN

2.1 PLANGEBIED

Het plangebied ligt op de overgang van de bebouwde kom van Hillegom met het open polderlandschap van de Weerlanerpolder. De directe omgeving bestaat met name uit tamelijk steinig industrieterrein, opgebouwd uit (opslag)loodsen en verharding. Aan de westzijde grenst het plangebied aan een kleinschalige woonwijk met voormalige arbeiderswoningen. Het plangebied zelf omvat een divers groengebied van ongeveer vijf hectare. In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Globaal bestaat het plangebied uit twee weides/braakliggend grasland, met daaromheen watergangen en bosschages. Doordat het plangebied op een overgang ligt van het hoger gelegen Hillegom met de laaggelegen Weerlanerpolder zijn op verschillende plekken in het plangebied steilranden en steile oevers rond sloten zichtbaar. Voor een impressie van het plangebied zie de foto's in figuur 2.2 en de overzichtskaart in bijlage 1 en figuur 2.1 (zie vorige pagina). Onderstaand zijn op basis van de onderverdeling in figuur 2.1 de verschillende onderdelen/habitats van het plangebied nader beschreven:

Deelgebied 1: Omvat de zuidelijke helft van het plangebied, globaal begrensd door de Van Vlietstraat en de Horst ten Daallaan in het westen en de Amperestraat in het oosten. Het deelgebied bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1a: Het centraal gelegen weiland, vroeger in gebruik als sportveld, nu voedselrijk, soorten-arm grasland;
- 1b: Strook voedselrijk, ruig grasland begraasd door paarden, strook is ingeklemd tussen twee watergangen, waarvan delen steile zandige oevers hebben;
- 1c: Oever en watergang langs de Van Vlietstraat, oever bestaat uit voedselrijk grasland, aan één zijde beplant met volwassen kastanje bomen. De oever van de watergang is volledig beschoeid;
- 1d: Parkeerplaats met rondom bosschages met daarin een groep volwassen populieren (25>m);
- 1e: Oever en watergang langs de Amperestraat, oever bestaat uit voedselrijk grasland, aan één zijde beplant met elzen (cultivar). De oever van de watergang is volledig beschoeid. Op de zuidpunt van de watergang groeit een dichte bosschage.

Deelgebied 2: Omvat de noordelijke helft van het plangebied. Het deelgebied bestaat uit de volgende onderdelen:

- 2a: Het centraal gelegen weiland, vroeger in gebruik als sportveld, nu voedselrijk, soorten-arm grasland. Op sommige delen van het terrein is successie zichtbaar (ontwikkeling van ruigtekruiden/opslag van bomen). Op een deel van het weiland is met Stelconplaten een verhardterrein gecreëerd. Langs de randen van dit terrein zijn zandige plekken aanwezig;
- 2b: Strook bosschages, strook is ingeklemd tussen watergangen en het centraal gelegen weiland, delen van de watergangen hebben steile zandige oevers. In de bosschage staan volwassen bomen, met name de bomen in het westelijke deel hebben veel spleten en holten;
- 2c: Laagte in het centrale weiland, bij regenval blijft water hier stagneren.

Overzichtsfoto's - figuur 2.2

Deelgebied 1: watergang aan de oostzijde.

Deelgebied 1: de populieren.

Deelgebied 1: het centrale grasland (1a)

Overzichtsfoto's - figuur 2.2

Deelgebied 2: Grasland, successie duidelijk zichtbaar.

Deelgebied 2: het grasland met laagte.

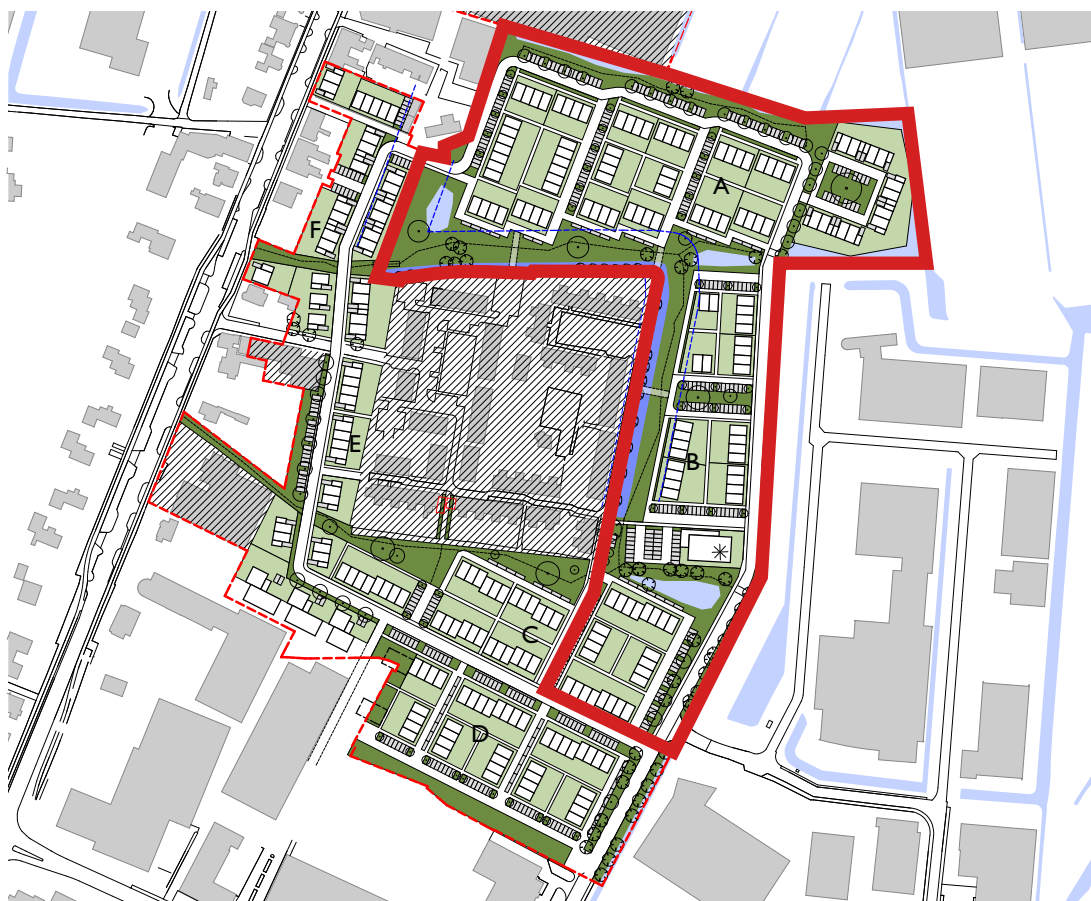

Deelgebied 2: bosschage rondom het grasland.

2.2 PLANNEN

Het voornemen is om het huidige groengebied om te vormen tot een nieuwe woonwijk. De exacte invulling van nieuwe woonwijk was bij het opstellen van deze rapportage nog niet bekend. Voor het project is een oriënterende varianten studie uitgevoerd. Een van deze inrichtingsvarianten is weergegeven in de onderstaande kaart, figuur 2.3. Uit de studie komt naar voren dat er tussen de 141 en 154 woningen kunnen worden gerealiseerd, afhankelijk van de gekozen woonvorm/inrichting. De variant met de hoogste woningdichtheid is weergegeven in figuur 2.3. Ingrepen die o.a. plaatsvinden, zijn:

- Dempen van watergangen;
- Kappen van bomen en struiken;
- Bouwrijp maken van het terrein;
- Realiseren van nieuwe bebouwing;
- Woonrijp maken van het terrein.

Figuur 2.3: Schets met inrichtingsvariant die een mogelijk invulling van het plangebied laat zien. Het onderzochte deel is rood omlijnd (Bron kaart: Gemeente Hillegom).

3 WERKWIJZE EN INSPANNING

In de onderstaande paragrafen wordt voor elke onderzochte soort of soortgroep de geleverde onderzoeksinspanning beschreven.

3.1 RUGSTREEPPADDEN

Voor het onderzoek naar rugstreeppadden is zoveel mogelijk gewerkt volgens de richtlijnen van de inventarisatie protocollen van het Netwerk Groene Bureaus. Voor het rugstreeppadden onderzoek zijn 3 gerichte veldonderzoeken gebracht in de daarvoor geschikte periode. Zie de onderstaande tabel voor een overzicht van de onderzoeksmomenten.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
15-05-2019		eDNA	R Kamperman	
09-05-2019	22:30-00:30	Voortplantingsbiotoop	S. Jansen	13 C, helder, geen regen, 2 bft
18-05-2019	22:30-00:30	Voortplantingsbiotoop	H. Jansen	18 C, helder, geen regen, 2 bft
17-06-2019	23:00-01:00	Voortplantingsbiotoop	H. Jansen	22 C, helder, geen regen, 2 bft

eDNA

Naast de gebruikelijke veldonderzoeken, waarbij wordt gekeken naar voortplantingswater, is ook onderzoek uitgevoerd met behulp van eDNA. Op 15-05 zijn alle waterhoudende elementen binnen het plangebied bemonsterd.

Onderzoek eDNA.

3.2 VLEERMUIZEN

Voor het onderzoek naar vleermuizen is zoveel mogelijk gewerkt conform de richtlijnen van het Vleermuizenprotocol 2017. Voor de veldonderzoeken is gebruik gemaakt van een batdetectors in combinatie met warmtebeeldcamera's. Tijdens de veldonderzoeken is zoveel mogelijk statisch geïnventariseerd (behalve tijdens het ochtendonderzoek). De belangrijkste functie van het plangebied voor vleermuizen is gerelateerd aan foerageren, niet aan verblijven. In het plangebied zijn slechts enkele bomen aanwezig met geschikte holten. De holten van deze bomen zijn fysiek geïnspecteerd met behulp van een ladder en endoscoopcamera. Tijdens de nachtelijke veldonderzoeken was het belangrijkste doel om zo helder mogelijk in beeld te krijgen of het plangebied een essentieel onderdeel is van het foerageergebied van vleermuizen. Om deze vraag te kunnen beantwoorden moesten eerst de verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving van het plangebied worden gevonden (ochtend onderzoek). Vervolgens moest bepaald worden welk deel van de vleermuizen uit deze verblijfplaatsen foerageert in het plangebied.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
15-05-2019	03:45-05:45	Verblijfplaatsen/vliegroutes/foerageergebied	R Kamperman / S Jansen	14 C, helder, geen regen, 3 bft
18-05-2019	21:30-23:30	Verblijfplaatsen/vliegroutes/foerageergebied	H Jansen / S Jansen / R Kamperman	15 C, helder, geen regen, 2 bft
17-06-2019	22:00-24:00	Verblijfplaatsen/vliegroutes/foerageergebied	H Jansen / S Jansen / R Kamperman	22 C, helder, geen regen, 2 bft
30-08-2019	20:30-23:30	Verblijfplaatsen/vliegroutes/foerageergebied	H Jansen / S Jansen	16 C, helder, geen regen, 2 bft
21-09-2019	19:40-22:20	Verblijfplaatsen/vliegroutes/foerageergebied	H Jansen / S Jansen	15 C, helder, geen regen, 3 bft

3.3 OVERIGE BROEDVOGELS

In de quickscan was specifiek aandacht voor de mogelijke aanwezigheid van jaarrond beschermde verblijfplaatsen van boombewonende roofvogelsoorten, van ijsvogels en van de grote bonte specht. Verblijfplaatsen van deze soorten/soortgroepen zijn jaarrond beschermd als er in de omgeving van het plangebied geen alternatieven beschikbaar zijn. Er werden drie gerichte onderzoeken uitgevoerd om de aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten in beeld te brengen. De onderzoeken werden uitgevoerd in de periode april-juni. Dit is de periode dat de te onderzoeken soorten verblijfplaatsen hebben. Zie de onderstaande tabel voor een overzicht van de onderzoeksmomenten.

Datum	Tijdstip	Type onderzoek	Onderzoeker	Weersomstandigheden
24-04-2019	Ochtend	Verblijfplaatsen	R Kamperman / S Jansen	22 C, helder, geen regen, 2 bft
22-05-2018	Ochtend	Verblijfplaatsen	R Kamperman	19 C, helder, geen regen, 2 bft
17-06-2019	Middag	Verblijfplaatsen	H Jansen / S Jansen	24 C, helder, geen regen, 2 bft

3.4 VOLLEDIGHEID INVENTARISATIE

Alle onderzoeken zijn met zorgvuldigheid uitgevoerd conform de daarvoor geldende richtlijnen en protocollen. Ondanks deze zorgvuldigheid blijven de onderzoeken steekproeven gebaseerd op momentopnamen. Hierdoor is niet uitgesloten dat soorten en functies die niet zijn waargenomen op een ander tijdstip wel aanwezig zijn. Dit is echter acceptabel omdat de initiatiefnemer alles gedaan heeft wat redelijkerwijs gedaan kan worden om invulling te geven aan de wettelijke zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming).

4 RESULTATEN

4.1 RUGSTREEPPADDEN

Tijdens de veldonderzoeken naar rugstreeppadden en tijdens de onderzoeken naar vleermuizen zijn geen waarnemingen gedaan van rugstreeppadden in het plangebied. Ook uit het eDNA onderzoek komt niet naar voren dat er rugstreeppadden aanwezig zijn in het plangebied. Op basis van deze resultaten kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat het plangebied een functie heeft voor rugstreeppadden. Ook wordt de kans dat rugstreeppadden zich in de toekomst in het plangebied vestigen als klein geacht. Het plangebied wordt geheel omgeven door watergangen en bebouwing/wegen. Voor rugstreeppadden is het lastig om deze barrières te nemen.

4.2 BROEDVOGELS

Uit de quickscan komt naar voren dat er verschillende jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels zijn te verwachten in het plangebied. Namelijk van boombewonende roofvogelsoorten, van spechten (grote bonte specht) en van de ijsvogel. Tijdens de veldonderzoeken bleek dat de spechtenholen in het plangebied (deelgebied) 2b, dit broedseizoen niet gebruikt werden door spechten. Ook werd vastgesteld dat er gedurende dit broedseizoen geen ijsvogels in het plangebied gebroed hebben.

Wel werd vastgesteld dat er een verblijfplaats (horst) van een buizerdpaar aanwezig is in deelgebied 2b, zie kaart 4.1 voor de locatie. Tijdens de veldonderzoeken kon worden vastgesteld dat er actief gebroed werd op het horst. Niet kon worden vastgesteld of er jongen zijn uitgevlogen. Het is aannemelijk dat het plangebied een belangrijk onderdeel vormt van het territorium van het buizerdpaar. Tijdens de veldonderzoeken waren de buizerds vaak aanwezig in het plangebied. Het plangebied kent een opvallend hoge dichtheid aan veldmuizen, een belangrijk prooidier van de buizerd. De buizerds foerageren niet alleen in het plangebied. Er werd ook buiten het plangebied gefoerageerd. Een territorium van een buizerd is vaak minimaal zo'n 100 hectare groot. Het plangebied beslaat slechts 6 hectare.

Functie van het plangebied voor het buizerdpaar

In de huidige situatie is het plangebied belangrijk als broedlocatie en als foerageergebied van het buizerdpaar. Als het plangebied ongeschikt wordt voor deze functies, als gevolg van de voorgenomen ingreep, zal dit aanvankelijk negatieve effecten hebben op het broedsucces van het betrokken buizerdpaar. Wel is het de verwachting dat het verlies aan geschikt foerageergebied vrij gemakkelijk gecompenseerd kan worden in het aanliggende poldergebied. Het verlies aan geschikte horstbomen lijkt in eerste instantie het grootste probleem. Het aanliggende polderlandschap, dat ook onderdeel uitmaakt van het foerageergebied, is open; bomen ontbreken vrijwel. Enkel rond de erven aan de Oosteinderlaan, die ook binnen het territorium vallen, zijn bosschages aanwezig die kunnen dienen als horstlocatie. Deze bosschages zijn niet optimaal, maar gezien het opportunistische karakter van de buizerd is het aannemelijk dat deze bosschages in gebruik genomen gaan worden als horstlocatie.

Figuur 4.1: Locatie van de buizerd horst (Bron basiskaart: Googlemaps.nl).

4.3 VLEERMUIS

Het plangebied en geschiktheid

Het plangebied heeft de volgende potentie voor vleermuizen (op basis van fysieke kenmerken):

- Foerageergebied: Het plangebied is in potentie optimaal foerageergebied voor verschillende soorten vleermuissoorten, maar met name voor ruige en gewone dwergvleermuizen. Het plangebied ligt direct tegen de bebouwde kom van Hillegom (ruimte voor verblijfplaatsen), achter het plangebied ligt een open polderlandschap, vrijwel zonder beschutting. Het plangebied zelf is erg besloten met ruwgrasland, hoge houtsingels en sloten. Het besloten en groene karakter van het plangebied is uniek binnen de context van het plangebied;
- Verblijfplaats: Het plangebied is matig geschikt als verblijfplaats. Als verblijfplaats is het plangebied alleen geschikt voor boombewonende soorten. Alleen in deelgebied 2b zijn enkele bomen (ongeveer 8) met voor vleermuizen geschikte holten en spleten.

Waarnemingen

Tijdens de veldonderzoeken werden vier verschillende vleermuissoorten waargenomen. Gedurende alle veldonderzoeken foerageerden enkele rosse vleermuizen in het plangebied. Tijdens de laatste twee veldonderzoeken werd een zomerverblijfplaats van de rosse vleermuis aangetroffen in een spechtenholte in deelgebied 2b, zie voor de exacte locatie figuur 4.2. Tijdens de eerste onderzoeken kwamen de rosse vleermuizen vanuit het westen aangevlogen. Het is aannemelijk dat de rosse vleermuizen westelijk van het plangebied ook verblijfplaatsen hebben. In totaal maken maximaal 5 rosse vleermuizen gebruik van de verblijfplaats. Omdat er slechts kort in het plangebied gefoerageerd werd, kan afgeleid worden dat het plangebied geen belangrijke functie heeft als foerageergebied voor de rosse vleermuis. Naast rosse vleermuizen werden ook laatvliegers waargenomen. Laatvliegers werden (1-5 st.) (kort) foeragerend in het plangebied aangetroffen. De laatvliegers hebben een verblijfplaats in de bebouwing westelijk van het plangebied (exacte locatie onbekend). Het plangebied heeft geen essentiële functie voor laatvliegers. Ook werden enkele ruige dwergvleermuizen foeragerend in het plangebied aangetroffen. Door de onregel-

matigheid van de waarnemingen van de ruige dwergvleermuizen is het moeilijk in te schatten wat de waarde van het plangebied is voor de ruige dwergvleermuis. Duidelijk is echter wel dat de ruige dwergvleermuis geen verblijfplaats heeft in het plangebied. De gewone dwergvleermuis is veruit de meest waargenomen vleermuissoort in het plangebied. Gewone dwergvleermuizen foerageren volop in het plangebied.

Gewone dwergvleermuis

De volgende waarnemingen werden gedaan:

- Er zijn twee kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld in de woonwijk westelijk van het plangebied. Het is mogelijk dat beide verblijfplaatsen onderdeel vormen van de zelfde kolonie. Van de ene verblijfplaats maakten steeds 10 tot 15 dieren gebruik. Van de andere tussen de 25 en 60 dieren. De grootste verblijfplaats is aanwezig in een met hout betimmerde loods, direct buiten het plangebied. Zie voor de locatie van de verblijfplaats figuur 4.2. De andere verblijfplaats is aanwezig in een loods iets zuidelijker van de eerste verblijfplaats. Zie voor de globale locatie figuur 4.2 (exacte locatie van de verblijfplaats is niet bekend). Van buurtbewoners werd vernomen dat de vleermuizen ook van andere gebouwen in de buurt gebruik maken;
- De uitvliegende gewone dwergvleermuizen (uit de verblijfplaatsen) vliegen allemaal vrijwel direct naar het plangebied. Vleermuizen die gebruik maken van de zuidelijke verblijfplaats foerageren hoofdzakelijk in het zuidelijke deel van het plangebied. Vleermuizen die van de noordelijke verblijfplaats gebruikmaken foerageren hoofdzakelijk rond de watergang tussen deelgebied 1 en 2. Vleermuizen die van de noordelijke verblijfplaats gebruik maken foerageren ook in de woonwijk westelijk van de verblijfplaats, maar veel minder dan in het plangebied.

Gebruik van het plangebied

- Voor de aangetroffen groep gewone dwergvleermuizen vormt het plangebied een compleet (onderdeel van het) leefgebied. Gewone dwergvleermuizen maken op de volgende wijze van gebruik van het plangebied (zie ook figuur 4.2 en bijlage 3):
- De woonwijk westelijk van het plangebied vormt de vaste verblijfplaats van een kolonie gewone dwergvleermuizen van tenminste 75 gewone dwergvleermuizen. Deze gewone dwergvleermuizen foerageren hoofdzakelijk in het plangebied. Afhankelijk van waar de vleermuizen het plangebied binnenvliegen wordt het meeste gefoerageerd in het noordelijke of het zuidelijke deel van het plangebied. Over het algemeen is de watergang en de bosschage rond het noordelijke deel van het plangebied het meeste van belang tijdens het foerageren. Vooral de wind brekende functie van de dichte houtsingel rond het noordelijke deel van het plangebied lijkt cruciaal in het functioneren van het plangebied als foerageergebied.

Figuur 4.2 : Functie van het plangebied voor vleermuizen (bron basiskaart: maps.google.nl).

Conclusie

- Voor de ruige dwergvleermuis en laatvlieger vormt het plangebied een onderdeel van het foerageergebied. Het is niet aannemelijk dat dit een essentieel onderdeel van dit foerageergebied betreft. Hiervoor foerageerden deze vleermuizen te kort of te onregelmatig (niet altijd) in het plangebied;
- Tijdens de veldonderzoeken is een zomerverblijfplaats van de rosse vleermuis vastgesteld in een spechtenholte in deelgebied 2b (volledig oostelijk). Deze verblijfplaats wordt door maximaal 5 rosse vleermuizen gebruikt. Omdat naast deze bewoonde boom nog verschillende andere bomen staat met vrijwel identieke spechtenholten, moet er vanuit worden gegaan dat ook van deze holten gebruik wordt gemaakt als verblijfplaats. Het gaat hierbij om vijf echt geschikte holten;
- Het is aannemelijk dat het plangebied een essentieel onderdeel vormt van het foerageergebied van de kolonie gewone dwergvleermuizen die verblijfplaatsen heeft in de woonwijk westelijk van het plangebied. Een groot deel van de waargenomen vleermuizen vloog direct naar het plangebied. Tijdens alle onderzoeken werd lang en veelvuldig in het plangebied gefoerageerd. Deze waarnemingen matchen met de potentie inschatting van het plangebied. De fysieke geschiktheid van de omgeving van het plangebied als foerageergebied is beperkt, terwijl de geschiktheid van het plangebied als foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen optimaal is.

5 TOETSING

5.1 EFFECTEN

Rugstreeppad

In het plangebied zijn geen beschermde functies van de rugstreeppad aanwezig. Het is niet de verwachting dat rugstreeppadden het plangebied snel in gebruik zullen nemen. Negatieve effecten op beschermde functies van de rugstreeppad zijn niet te verachten.

Buizerd

In de huidige situatie is het plangebied belangrijk als broedlocatie en als foerageergebied van het buizerdpaar. Als het plangebied ongeschikt wordt voor deze functies, als gevolg van de voorgenomen ingreep, zal dit aanvankelijk negatieve effecten hebben op het broedsucces van het betrokken buizerdpaar. Wel is het de verwachting dat het verlies aan geschikt foerageergebied vrij gemakkelijk gecompenseerd kan worden in het aanliggende poldergebied. Het verlies aan geschikte horstbomen lijkt in eerste instantie het grootste probleem. Het aanliggende polderlandschap, dat ook onderdeel uitmaakt van het foerageergebied, is open; bomen ontbreken vrijwel. Enkel rond de erven aan de Oosteinderlaan, die ook binnen het territorium vallen, zijn bosschages aanwezig die kunnen dienen als horstlocatie. Deze bosschages zijn niet optimaal, maar gezien het opportunistische karakter van de buizerd is het aannemelijk dat deze bosschages in gebruik genomen gaan worden als horstlocatie.

Ruige dwergvleermuis en laatvlieger

Voor de ruige dwergvleermuis en laatvlieger vormt het plangebied een onderdeel van het foerageergebied. Het is niet aannemelijk dat dit een essentieel onderdeel van dit foerageergebied betreft. Hiervoor foerageerden deze vleermuizen te kort of te onregelmatig (niet altijd) in het plangebied. Wezenlijke negatieve effecten als gevolg van het verlies aan foerageergebied zijn dan ook niet te verwachten voor deze soorten.

Rosse vleermuis

De bomen aan de oostzijde van deelgebied 2b hebben een functie voor de rosse vleermuis als verblijfplaats. In ten minste 1 boom is een zomerverblijfplaats van de rosse vleermuis aanwezig, waar maximaal 5 dieren gebruik van maken. De aangetroffen verblijfplaats is niet de enige verblijfplaats van de vleermuizen, westelijk van het plangebied zijn meer verblijfplaatsen aanwezig. Als foerageergebied heeft het plangebied een beperkte functie, er wordt hoofdzakelijk gevoerageerd boven de aanliggende polder. Door het uitvoeren van de voorgenomen ingreep gaan ten minste 1 en maximaal 5 beschermde verblijfplaatsen van de rosse vleermuis verloren. Omdat de voorgenomen ingreep nauwelijks invloed heeft op het foerageergebied van de vleermuizen en omdat de rosse vleermuizen ook alternatieve verblijfplaatsen hebben buiten het plangebied, wordt het leefgebied van de rosse vleermuizen als geheel niet ongeschikt. Wel wordt het leefgebied kwetsbarer, door het verlies aan verblijfplaatsen binnen het gebruikte netwerk. Door het nemen van mitigerende maatregelen en door bij de inrichting van de nieuwe woonwijk maatregelen te nemen waardoor de huidige verblijfplaatsen gehandhaafd kunnen blijven, kunnen wezenlijke negatieve effecten worden voorkomen.

Gewone dwergvleermuis

Voor de populatie (minimaal 75 dieren) gewone dwergvleermuizen die verblijfplaatsen heeft in de woonwijk westelijk van het plangebied. Vormt het plangebied een essentieel onderdeel van het foerageergebied. Als het plangebied volledig ongeschikt zal worden als foerageergebied, dan zal dit waarschijnlijk negatieve effecten hebben op de duurzame instandhouding van de lokale populatie. Uit het onderzoek komt naar voren dat vleermuizen vooral foerageren langs de randen van het plangebied. Hierdoor is het mogelijk om het plangebied te ontwikkelen en toch het plangebied geschikt te houden als foerageergebied voor gewone dwergvleermuizen. Een goede inpassing van de bebouwing is hiervoor echter noodzakelijk. Belangrijk hierin zullen in ieder geval zijn, het behoudt van watergangen en het behoudt van opgaande houtsingels.

Overige soorten

Zie voor de effecten op overige soorten de quickscan (2019).

5.2 TOETSING AAN DE WET NATUURBESCHERMING**Rugstreeppad**

In het plangebied zijn geen beschermde functies van de rugstreeppad aanwezig. Het is niet de verwachting dat rugstreeppadden het plangebied snel in gebruik zullen nemen. Negatieve effecten op beschermde functies van de rugstreeppad zijn niet te verachten. Overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot rugstreeppadden kan worden uitgesloten.

Buizerd

Er is een verblijfplaats van een buizerd aanwezig in het plangebied. Verblijfplaatsen van de buizerd, maar in ieder geval het functionele leefgebied, zijn jaarrond beschermd door de Wet natuurbescherming. Verblijfplaatsen van buizerds zijn niet per definitie jaarrond beschermd door de Wet natuurbescherming. Dit omdat buizerds regelmatig een nieuwe verblijfplaats maken.

Door het uitvoeren van de voorgenomen ingreep zal de boom met de verblijfplaats verdwijnen. Binnen de bekende grenzen van het territorium is slechts één mogelijke alternatieve locatie voor een verblijfplaats vastgesteld. Omdat binnen het territorium van het buizerdpaar weinig geschikte bomen en bosschages aanwezig zijn is het niet vanzelfsprekend dat de buizerds binnen hun huidige territorium een nieuwe verblijfplaats kunnen realiseren (hoewel dit wel verwacht wordt). Omdat geschikte horstbomen schaars zijn binnen het territorium moet deze verblijfplaats aangemerkt worden als jaarrond beschermd; immers bij verlies aan de verblijfplaats kan het territorium mogelijk ongeschikt worden voor buizerds als leefgebied. Het verwijderen van de verblijfplaats is in dit geval een overtreding van de Wet natuurbescherming. Het is noodzakelijk om een ont-heffing aan te vragen voor het verwijderen van de verblijfplaats van de buizerd. Als voldoende mitigerende maatregelen worden genomen, bijvoorbeeld in de vorm van het behoudt van de huidige verblijfplaats, kan een overtreding van de Wet natuurbescherming worden voorkomen.

Rosse vleermuis

Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (lid 1, 2, 4) verbiedt het opzettelijk doden, verstoren en onbruikbaar maken van verblijfplaatsen van vleermuizen. Het is aangetoond dat er een zomerverblijfplaats van de rosse vleermuis aanwezig is in het plangebied. Met het uitvoeren van de voorgenomen ingreep zal deze verblijfplaats onbruikbaar worden. Dit is een overtreding van Wet natuurbescherming (artikel 3.5, lid 4).

Als voldoende mitigerende maatregelen worden genomen, is het niet aannemelijk dat de gunstige staat van instandhouding, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wet natuurbescherming, van de lokale groep (populatie) rosse vleermuizen in het geding komt; het plangebied heeft slechts/hoofdzakelijk een functie als verblijfplaats en de voorgenomen ingreep heeft geen/weinig negatieve effecten op de functie als foerageergebied. Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen kan het verlies aan verblijfplaatsen worden voorkomen of gecompenseerd.

Gewone dwergvleermuis

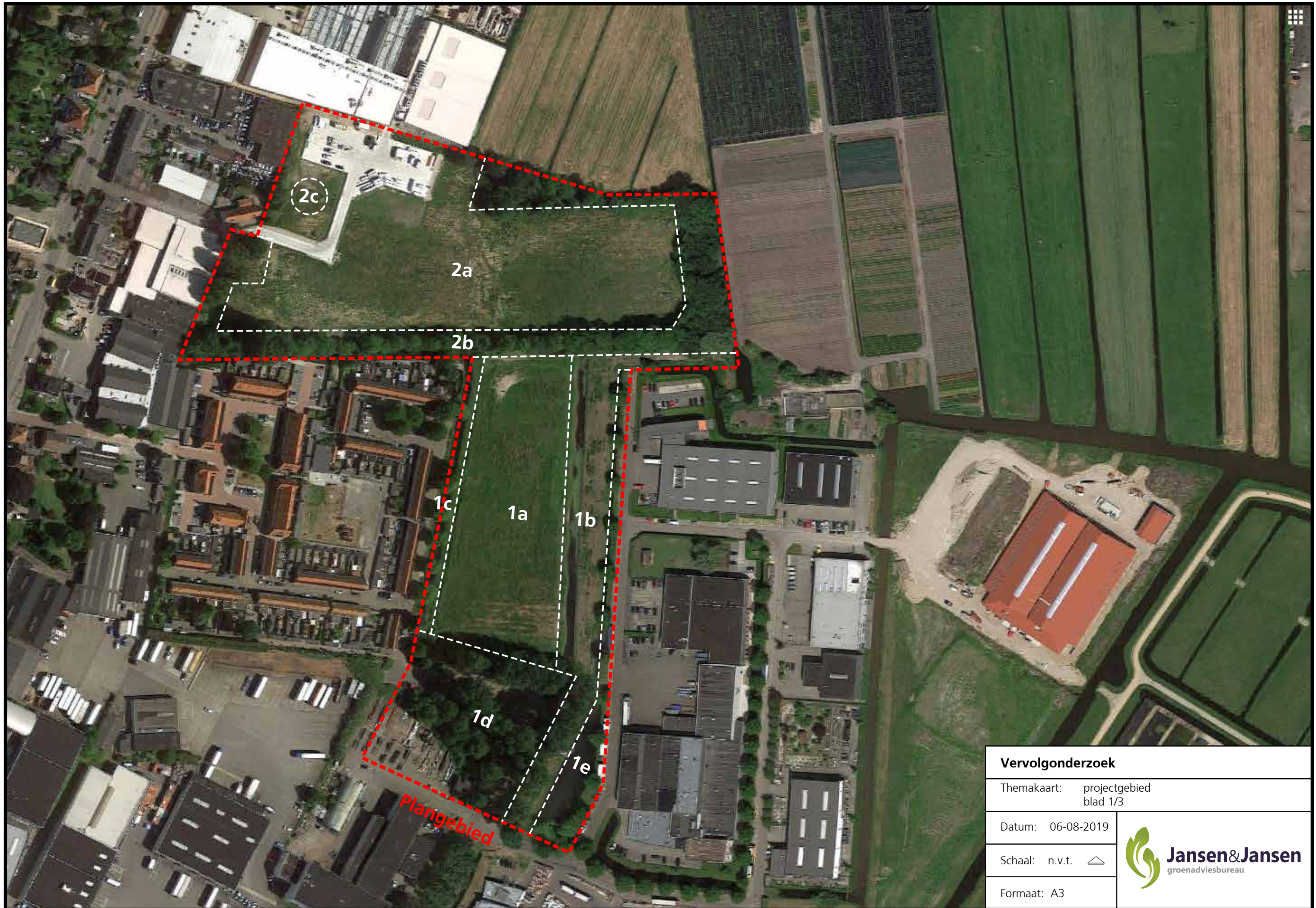
Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming (lid 1, 2, 4) verbiedt het opzettelijk doden, verstoren en onbruikbaar maken van verblijfplaatsen van vleermuizen. Dit onbruikbaar maken kan zowel direct, door de daadwerkelijke verblijfplaats ongeschikt te maken, of indirect door het leefgebied rond de verblijfplaats ongeschikt te maken. Het is aangetoond dat een kolonie gewone dwergvleermuizen gebruik maakt van de bebouwing westelijk van het plangebied als verblijfplaats. Het plangebied functioneert hierbij als het belangrijkste foerageergebied. Door het plangebied als foerageergebied ongeschikt te maken, worden de verblijfplaatsen in de aanliggende bebouwing ongeschikt, of minder geschikt als verblijfplaats voor een kolonie met de omvang, zoals aangetroffen. Dit is een overtreding van Wet natuurbescherming (artikel 3.5, lid 4).

Doordat de voorgenomen ingreep negatieve invloed heeft op het leefgebied van een hele kolonie vleermuizen, kan negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding, zoals gedefinieerd in artikel 1.1 van de Wet natuurbescherming, van de lokale groep (populatie) gewone dwergvleermuizen, in de huidige planvorm, niet worden uit gesloten. Het is aan te bevelen om de functie van foerageergebied mee te nemen in het ontwerp voor het plangebied. Behoudt van besloten water en opgaande houtsingels zijn hierin essentieel. Als voldoende rekening wordt gehouden met de gewone dwergvleermuis, kan overtreding van de Wet natuurbescherming zelfs volledig worden voorkomen.

BIJLAGE 1

Overzichtskaart/projectgebied (basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)

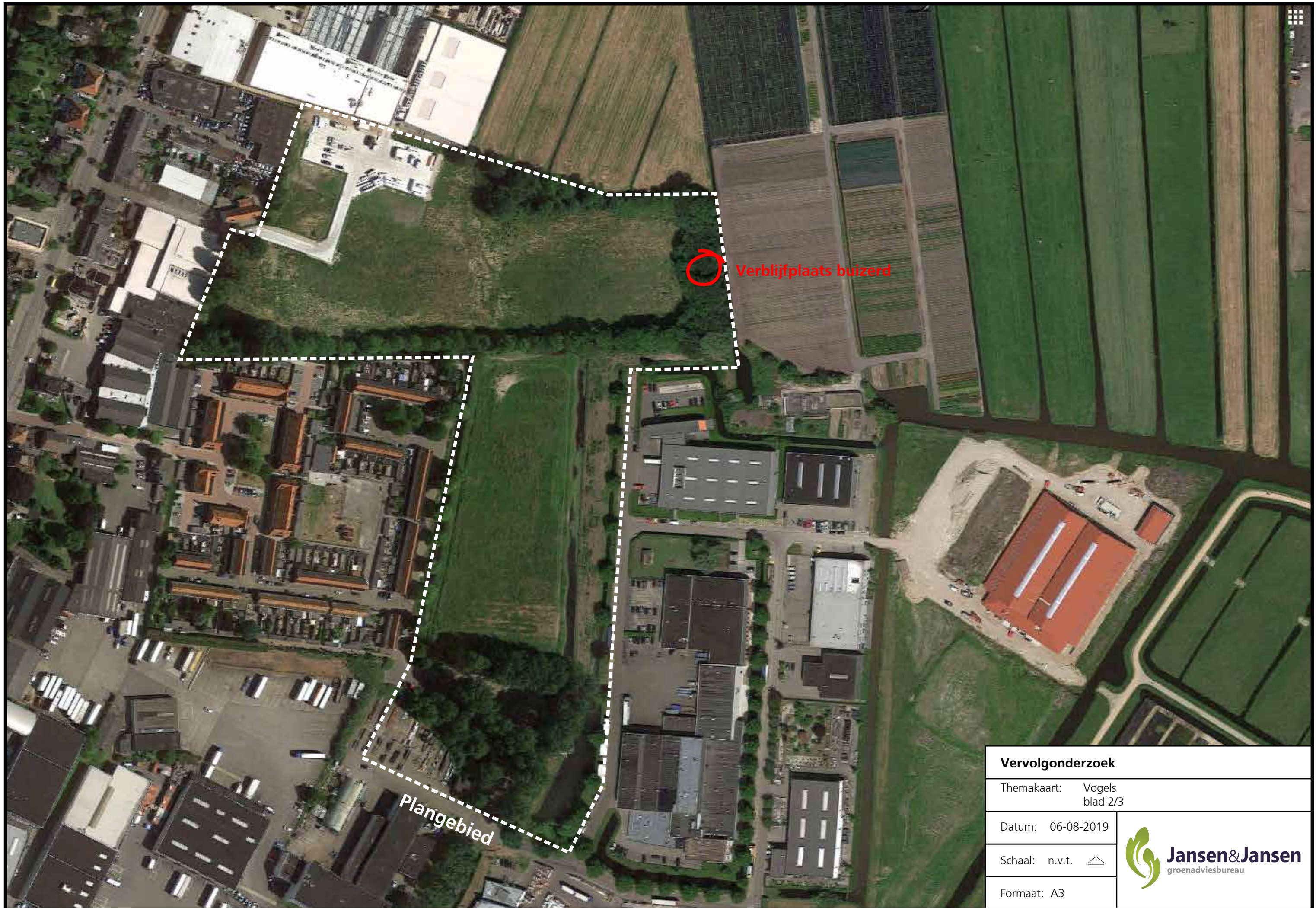

Vervolgonderzoek	
Themakaart:	projectgebied blad 1/3
Datum:	06-08-2019
Schaal:	n.v.t.
Formaat:	A3

BIJLAGE 2

Resultaten: Verblijfplaats buizerd (basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)

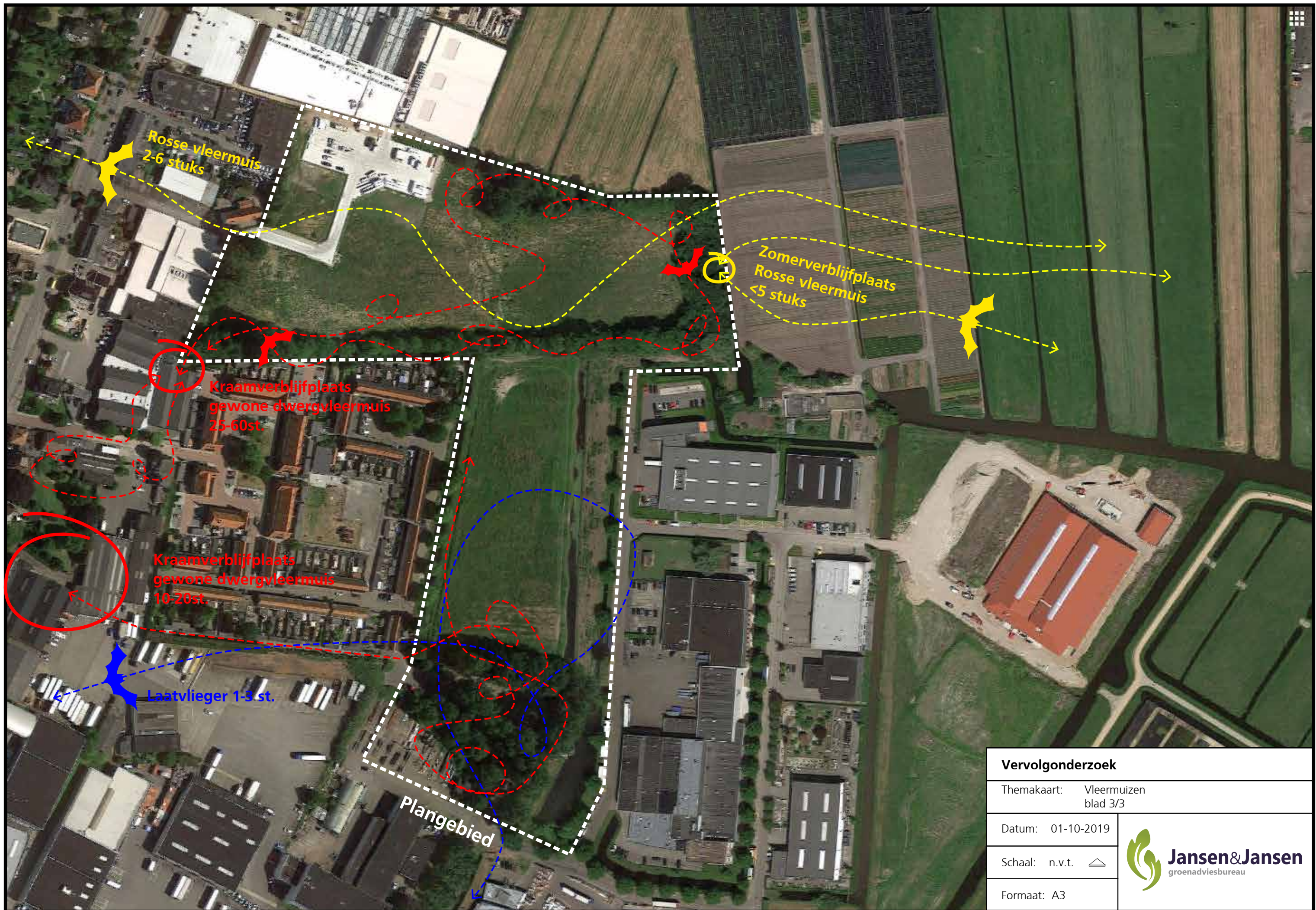
Vervolgonderzoek	
Themakaart:	Vogels blad 2/3
Datum:	06-08-2019
Schaal:	n.v.t.
Formaat:	A3

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

BIJLAGE 3

Resultaten: Gebruiksschets van het plangebied door vleermuizen (basiskaart afkomstig van: maps.bing.com)

Vervolgonderzoek	
Themakaart:	Vleermuizen blad 3/3
Datum:	01-10-2019
Schaal:	n.v.t.
Formaat:	A3
 Jansen&Jansen groenadviesbureau	

'Groene Specialisten in het Planproces'

Jansen&Jansen
groenadviesbureau

Contact

Jansen&Jansen Groenadviesbureau
Velddijk 7a, Holten
www.groenadviseurs.nl